

DOI: 10.31866/2616-745X.16.2025.344685

УДК 327.8(73)

ТЕОРЕТИЧНІ ОБМЕЖЕННЯ ПРОЄКТУВАННЯ СИЛИ США В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Ратніков Максим Ігорович

Кандидат політичних наук, старший викладач,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8066-2527>,

e-mail: mratnikov@vu.cdu.edu.ua,

Черкаський національний університет

ім. Богдана Хмельницького, бул. Шевченка, 81,

Черкаси, Україна, 18031

Для цитування:

Ратніков, М.І., 2025. Теоретичні обмеження проєктування сили США в міжнародних відносинах. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*, 16, с.49-59. doi: <https://doi.org/10.31866/2616-745X.16.2025.344685>.

Метою цієї статті є розгляд теоретичних обмежень застосування сили США в контексті боротьби з геноцидами. Попри задекларовану відданість захисту прав людини, реальна ефективність американського втручання обмежується структурними та політичними чинниками. Міжнародна система, заснована на балансі сил, перешкоджає необмеженому застосуванню військової могутності, особливо в умовах опору з боку інших глобальних і регіональних акторів.

Економічна та політична ціна таких операцій вимагає врахування внутрішніх обмежень: громадської думки, бюджетних пріоритетів і необхідності координації із союзниками. Навіть у випадках гуманітарного втручання США змушені зважувати довгострокові витрати та можливі наслідки.

Крім того, легітимність військових операцій, що проводяться під приводом запобігання геноциду, піддається сумнівам як у міжнародній спільноті, так і в країнах, де вони здійснюються. Політичні інтереси, подвійні стандарти та складність багатосторонньої взаємодії створюють додаткові бар'єри для ефективного проєціювання сили.

Використовуючи історичний і функціональний методи аналізу, у статті робиться висновок, що ці обмеження є не лише наслідком сучасної

міжнародної ситуації, а й невід'ємною складовою глобальної стратегії США, що впливає на перспективи їхнього втручання в гуманітарні кризи.

Ключові слова: геноцид; США; Руанда; Сомалі; стабільний світ; національний інтерес.

Вступ

Перемога в холодній війні залишила США в ролі єдиної наддержави, що володіє безпрецедентною військовою, економічною і політичною міццю. У цей момент Америка посіла місце «законодавиці мод» у формуванні міжнародних норм та інститутів, зміцнюючи свою гегемонію через глобальні альянси, економічний вплив і просування демократичних цінностей.

Новий час вимагав іншого теоретичного обґрунтування ролі держав у світі, і концепція «нового світового порядку», проголошена Джорджем Бушем-старшим 1991 року, була розроблена із цією метою. З розпадом Радянського Союзу світ став однополярним, і Америка, залишившись єдиною наддержавою, через оновлену концепцію взяла на себе відповідальність за формування майбутнього світової політики.

Буш-старший бачив новий світовий порядок як епоху, де домінували б міжнародне право, колективна безпека та співпраця між націями. Його бачення включало глобальну безпеку і мирне вирішення конфліктів через багатосторонні структури, такі як ООН і СОТ. Війна в Перській затоці, де США очолили міжнародну коаліцію для звільнення Кувейту, стала символом нової ролі світового гегемона: не як агресора, а як захисника міжнародного порядку і стабільності.

Важливим елементом цієї стратегії було просування демократичних цінностей. Буш-старший вважав, що тільки через поширення демократії і ринкової економіки можливе досягнення стабільного миру та міжнародного процвітання.

Економічна глобалізація також стала важливою частиною цієї концепції. Після падіння «залізної завіси» США відігравали ключову роль у відкритті світових ринків і підтримці міжнародних фінансових інститутів, таких як МВФ і Світовий банк, що зміцнювало їхнє економічне лідерство. Крім того, адміністрація Буша-старшого наголошувала на важливості колективної відповідальності за розв'язання глобальних викликів, таких як тероризм, розповсюдження зброї масового знищення та екологічні проблеми, сподіваючись, що великі міжнародні гравці співпрацюватимуть, незважаючи на розбіжності.

Таким чином, «Новий світовий порядок», запропонований Бушем-старшим, являв собою бачення світу, заснованого на колективній безпеці, демо-

кратичних нормах і лідируючій ролі США, які прагнули забезпечити стабільність і мир у пострадянську епоху. Це було теоретичне оформлення реально-го становища США як єдиного в історії гегемона із безпрецедентною міццю. Зазначимо, що цей унікальний момент однополярності розглядатиметься у вітчизняних працях, як правило, під кутом сили Вашингтона, але, на нашу думку, цікавіше вивчати докази наявності меж американської могутності вже в 90-ті роки ХХ століття.

Акти геноциду в 1990-ті роки можна розглядати як свідчення обмежено-сті могутності США, навіть у момент їхньої ролі однозначного гегемона і захисника міжнародного права. Незважаючи на унікальне становище в історії, адміністрації Білого дому не змогли запобігти кільком великим гуманітарним катастрофам, зокрема геноциду в Руанді, у Східному Тиморі або в Югославії. Ці події показали, що навіть наймогутніша країна з величезними військовими та економічними ресурсами не завжди здатна ефективно втручатися у кризові ситуації або діяти в рамках заявленого світового порядку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Існує низка праць, які поглиблено досліджують складні стосунки між державами і геноцидом, з особливим акцентом на роль США у визнанні, запобіганні та реагуванні на масові вбивства. Б. Кірнан (Kiernan, 2002) у своїй роботі «Cover-up and denial of genocide» розглядає історичні випадки приховування і заперечення геноциду в Австралії, США, Східному Тиморі та щодо аборигенів. Він аналізує, як уряди замовчували злочини, щоб уникнути політичної та моральної відповідальності, акцентуючи увагу на систематичній політиці заперечення, що надавала змогу продовжувати утиски і насильство.

Книга Д. Бахмана (Bachman, 2018) є глибоким аналізом того, як США взаємодіяли з поняттям геноциду протягом своєї історії, і як змінювалися їхні позиції залежно від політичного контексту та міжнародних зобов'язань. Учений досліджує, як Сполучені Штати визначали геноцид у юридичному та моральному сенсах, підкреслюючи еволюцію розуміння цього феномену від періоду Другої світової війни до наших днів. У книзі проводиться критичне дослідження історичних випадків, коли Білий дім не втручався в геноцидальні конфлікти (наприклад, у Руанді), незважаючи на наявність ресурсів і можливостей для запобігання масовим убивствам. Автор також розглядає причини, через які США подекуди відмовлялися визнати певні події геноцидом, прагнучи уникнути політичної відповідальності або не порушити власні стратегічні інтереси.

Д. Бахман (Bachman, 2018) акцентує на тому, що політика Вашингтона щодо геноциду часто була прагматичною і залежала від дипломатичних міркувань, а не від дотримання міжнародних норм. Однак він також зазначає,

що в певні моменти США переглядали своє ставлення до цих питань і відігравали активну роль у боротьбі з геноцидом. Автор проводить паралелі між історичними прикладами, такими як Голокост і кризи в Камбоджі та Боснії, та демонструє, як кожен із цих випадків змінив сприйняття геноциду в політичних колах США.

М. К. Ваксман (Waxman, 2009) у своїй праці «Intervention to stop genocide and mass atrocities» досліджує міжнародні норми, що регулюють втручання для запобігання геноциду та масовим звірствам, розглядаючи через призму політики США. Він аналізує, за яких умов в Америці ухвалювали рішення про втручання або відмову від нього, висвітлюючи складну динаміку політичних та етичних мотивів, які впливали на ці рішення.

Г. Гірш (Hirsch, 2014) у статті «Preventing Genocide and Protecting Human Rights» фокусується на невдачах міжнародних і американських зусиль із запобігання геноциду та захисту прав людини. Він детально аналізує випадки, де міжнародне співтовариство та США не змогли вчасно втрутитися, наголошуючи, що прогалини в політиці та брак волі часто призводять до трагічних наслідків.

К. Помакой (Pomakoу, 2011) у своїй книзі «Helping Humanity: American Policy and Genocide Rescue» приділяє особливу увагу політиці США з порятунку жертв геноциду. Він досліджує, як американські гуманітарні місії та інтервенції допомагали постраждалим від геноцидів, починаючи від початку і аж до кінця ХХ століття. На відміну від інших дослідників, які акцентують увагу на пасивності або недостатній реакції США на геноцид, К. Помакой аналізує багато в чому позитивні приклади, коли американська політика справді сприяла порятунку людських життів.

Книга детально розглядає випадки, коли США брали участь у рятувальних операціях, наприклад, у Боснії та Косово, а також місії в Судані. К. Помакой показує, як гуманітарні інтервенції допомагали змінювати результат цих конфліктів, сприяючи припиненню геноциду і порятунку мирного населення. При цьому він визнає, що успіхи були неоднозначними, а політика порятунку часто стикалася з обмеженнями, такими як відсутність політичної волі, міжнародної підтримки та складнощі координації із союзниками.

Особлива увага приділяється моральним аспектам, які стояли за прийняттям рішень про втручання. Автор підкреслює, що часто ці рішення були продиктовані не тільки стратегічними інтересами США, а й гуманітарними міркуваннями. Книга також зачіпає роль НУО та приватних гуманітарних організацій, які разом з американським урядом відігравали важливу роль у порятунку жертв геноциду.

К. Помакой (Pomakoу, 2011) виокремлює уроки, які можна винести із цих історичних прикладів, і пропонує розглянути, як американська політика порятунку могла б бути ефективнішою і послідовнішою в майбутньому. Загалом, його робота є детальним дослідженням того, як гуманітарні цінності та політичні пріоритети взаємодіяли в американській зовнішній політиці при зіткненні з геноцидом.

Виділення нерозв'язаних раніше частин загальних проблем. Кожне із цих досліджень висвітлює різні аспекти політики геноциду, від заперечення до інтервенції та порятунку, наголошуючи як на помилках, так і на потенціалі для поліпшення міжнародної відповіді на масові злочини проти людяності та в сумі не становить достатню базу для досягнення наших дослідницьких цілей.

Формулювання цілей статті

Вивчення причин, через які США не вдалося запобігти великим гуманітарним катастрофам і геноцидам, має величезне значення для розуміння природи світової політики та меж навіть наймогутнішої держави. Важливо усвідомити, що гегемонія не завжди означає всемогутність, і наявність військової та економічної сили не гарантує здатності ефективно реагувати на складні глобальні виклики.

Формулювання завдань статті. Ці трагічні події показують нам, що однополярний світ, керований одним гегемоном, не завжди здатний забезпечити стабільність і справедливість. Аналіз невдач США у 1990-ті роки допомагає виявити, які системні проблеми та політичні бар'єри завадили своєчасним діям. Це дає можливість вивчити, як внутрішні чинники, такі як політична воля, і зовнішні, наприклад, міжнародне середовище і робота міжнародних інститутів, можуть обмежувати здатність навіть найсильнішої держави розв'язувати глобальні проблеми, що і є метою цієї статті.

Виклад основного матеріалу дослідження

У рамках «Нового світового порядку» і загальної орієнтації на підтримання глобального миру боротьба з геноцидами могла б розглядатися як обов'язок США і міжнародного співтовариства, спрямований на запобігання загрозам глобальній стабільності та безпеці. Такі втручання могли б бути обґрунтовані як підтримка міжнародного порядку, запобігання гуманітарним катастрофам і сприяння дотриманню прав людини. Водночас практика показала, що реальні дії США по боротьбі з геноцидами залежали від національних інтересів країни в кожному конкретному випадку. Наприклад, у 1990-ті роки США не втручалися активно в геноцид у Руанді, що свідчить про те, що гуманітарні місії були не завжди пріоритетними, якщо вони не збігалися із ключовими стратегічними інтересами. Навпаки, у випадку з Югославською війною США активно втрутилися, бо вважали, що це зачі-

пало життєво важливі економічні та геополітичні інтереси, як-от стратегічний контроль у регіоні.

У різноманітній літературі підкреслюється, що в рамках зовнішньої політики Білий дім надає великого пріоритету тим проблемам, де є національний інтерес (Trubowitz, 1998; Nye, 1999; Nuechterlein, 1976). Але чи можна довіряти цій тезі? Питання зовнішньої політики зазвичай зачіпають безліч цінностей та інтересів, які часто важко гармонізувати. Не тільки коли на політичну карту поставлено багато чого, а й різні цінності, закладені в політичну проблему, часто тягнуть рішення в різних напрямках. Крім того, невизначеність затуманює судження особи, яка ухвалює рішення, щодо очікуваних вигод і ймовірних витрат кожного із розглянутих нею варіантів.

За таких умов національний інтерес має характеристики того, що теоретики ухвалення рішень називають не операціональною метою. Іншими словами, він не надає мірила для порівняння політик. У цьому відношенні національний інтерес схожий на такі концепції, як загальний добробут і суспільний інтерес, які не можуть використовуватися як функція корисності у строгому аналізі політики. Вони можуть бути пов'язані із конкретним вибором дій тільки за допомогою розгляду підцілей, з якими вони імовірно асоційовані.

У такій логіці національний інтерес охоплює підцілі, які конкурують за вплив на проведення зовнішньої політики. Чого не вистачає, так це незалежного операціонального спільного знаменника для роботи із цими підцілями. Без цього відносна вага, яку слід надавати різним підцілям, є питанням, залишеним на розсуд авторитетного (але суб'єктивного) судження високопосадовців, і тоді національні інтереси просто підмінюються ідеологією, яка стає визначальною для вибору.

Ідеологію в цій роботі ми розглядаємо як систему переконань, що пояснює і виправдовує бажаний політичний порядок для суспільства, або той, що вже існує, або той, що пропонується. Але чому США зі своєю ідеологією і констатацією свого унікального становища не змогли зупинити найбільший геноцид кінця ХХ століття? Можливо, це тому, що ідеологія також пропонує принаймні схематичне уявлення про стратегію (процеси, інституційні механізми, програми) для її підтримання або досягнення ідеологічних цінностей, і якщо якесь явище в нього не вкладається, то, значить, його не існує для носіїв ідеології. У такому разі провал американської військової операції в Сомалі 1993 року вплинув на рівень підтримки щодо запобігання геноциду 1994 року в Руанді, а також показав, як, на перший погляд, абстрактні фактори можуть виступати обмежувачем міжнародної могутності єдиного гегемона.

Інші обмеження концепції національного інтересу були приховані в більш ранню епоху спрощеними, але впливовими аргументами про те, що національна міць є найвищою метою національних дій (Morgenthau, 1950). Але мислителі-реалісти, які стверджували цей погляд, підмінювали мету і засоби. Хоч би яким важливим було набуття влади, насправді це засіб для досягнення мети – безпеки та підтримки цілей зовнішньої політики, а не самоціль. Переїмання владою, яке зберігається і сьогодні, мало тенденцію спотворювати концепцію національної безпеки, роблячи її простою похідною від влади і тим самим відволікаючи увагу від інших передумов і стратегій для зміцнення безпеки та інших цілей зовнішньої політики.

Це так тому, що на сьогодні стало неможливо говорити про державу як про таку, що має власні вищі інтереси, які значною мірою є незалежними від інтересів її громадян і перевершують їх. Із кінця ХХ століття національний інтерес став відображати зважування різних інтересів усередині держави, утримуваних разом, часом досить слабко, доктриною націоналізму. Тому він став більш аморфним поняттям, оскільки різні групи всередині держави конкурували, щоб претендувати на нього як на легітимізуючий символ для їхніх інтересів і прагнень, які жодним чином не могли поділяти багато хто з їхніх співвітчизників.

Тепер стало звичною справою спостерігати, що найважливіші проблеми національної політики, такі як пов'язані з енергетикою, продовольством, інфляцією і торгівлею, мають як зовнішні, так і внутрішні наслідки у вигляді сил громадської думки, Конгресу, ЗМІ та впливових груп інтересів, які часто даються взнаки в такий спосіб, що серйозно ускладнюють здатність президента і його радників послідовно й узгоджено домагатися довгострокових зовнішньополітичних цілей.

Щоб мати можливість зробити це, президент повинен досягти фундаментального і стабільного національного консенсусу, який охоплює достатню кількість членів його власної адміністрації, Конгресу та зацікавленої громадськості (Holsti, 2009). Такий консенсус не може бути досягнутий просто шляхом скрупульозного дотримання президентом конституційних правових вимог до проведення зовнішньої політики, або шляхом дотримання ним звичайних норм консультацій із Конгресом, або шляхом проведення ним «відкритої» зовнішньої політики, що уникає непотрібної секретності та оманливих практик, або шляхом його спроб відігравати роль посередника, що посередничає та врівноважує конкуруючі вимоги та претензії до зовнішньої політики, висунуті численними внутрішніми групами інтересів.

За відсутності фундаментального консенсусу, який створює легітимність політики, президенту стає необхідним обґрунтовувати кожен дію

з реалізації довгострокової політики своїми власними перевагами, а не як частину ширшого політичного проекту та стратегії. Необхідність щоденного створення підтримки за цих обставин робить практично неможливим для президента проводити довгострокову зовнішню політику узгодженим і ефективним чином. І якщо, як у випадку з Руандою, в цьому регіоні немає військової інфраструктури такої якості, щоб вона витримала перекидання достатньої кількості військ, або ж відбуваються події, які неможливо зрозуміти й описати американському суспільству, то це виступає як обмежувач для проектування гегемоном своєї могутності.

Хоч як парадоксально, але й міжнародне середовище накладало свої обмеження на гегемона щодо боротьби з геноцидом. Концепція «Нового світового порядку» наголошувала, що мир, який приніс кінець холодній війни, був заснований, серед іншого, на «впевненості в тому, що члени цього співтовариства не битимуться один з одним фізично, а врегульовуватимуть свої суперечки в будь-який інший спосіб». Це формулює основний елемент визначення іншого поняття, більш відомого як «стабільний мир» (Kasowicz et al., 2000; Bengtsson, 2000).

Стабільний мир – це відносини між двома державами, у яких жодна зі сторін не розглядає можливість застосування сили або навіть погрози силою в будь-якій ситуації, навіть у серйозній суперечці між ними (Rosato, 2003). Стимування і примус, підкріплені погрозами застосування військової сили, просто виключаються як інструменти політики (Hensel, Goertz and Diehl, 2000).

Дві держави, які користуються стабільним миром, можуть продовжувати мати серйозні суперечки, але вони поділяють тверде розуміння того, що такі суперечки мають вирішуватися невійськовими засобами (Hayes, 2012). У держав може бути багато шляхів до стабільного миру: врегулювання проблем через переговори; переходи режимів (особливо демократизація); демографічні зміни, коли відбувається зміна поколінь; зміни у військових, економічних і транспортних технологіях; соціальні або нормативні зміни. Однак практика показала, що поведінка еліт залежить від того, як саме вони сформували демократичний режим (Russett, 2017). Має значення, чи стала одна держава демократією через громадянську війну, міжнародну війну, революцію, окупацію або поступовий політичний розвиток. Чим гострішою була політична боротьба під час переходу, тим менше можливостей у цієї держави брати участь у міжнародному житті.

Що менше учасників міжнародного середовища може брати активну участь у врегулюванні складних проблем, то більший тиск на гегемона,

і в якийсь момент він може не встигнути зреагувати на подію або ж не захотіти зреагувати. В умовах, коли із 1989 року з'явилося 37 нових держав, Вашингтон був змушений створити пріоритизацію регіонів, коли одні проблеми важливіші за аналогічні, але в інших регіонах. Це сформувало не тільки вектор зовнішньої політики, а й регіональні обмеження.

Висновки

У висновку ми зазначимо, що різні політичні чинники часто обмежують вплив, який об'єктивно гегемон може мати на рішення політиків вищого рівня по всьому світу. Якщо є співвідношення, коли сигнал про геноцид тоне в політичному шумі, якщо є якісь очікування спостерігачів, покликаних оцінювати такі сигнали, в які геноцид не вкладається, то адміністрація Білого дому реагуватиме на нову інформацію про можливий геноцид, ігноруючи або применшуючи її. Нова інформація, яка ставить під сумнів наявні політичні очікування окремої людини або організації, часто потрібна для відповідності вищим стандартам доказів, ніж нова інформація, яка підтримує наявні очікування та політику. Вищі особи, які ухвалюють рішення, зазвичай неохоче відновлюють наявні політики, якщо тільки це не є абсолютно необхідним. Серйозне ставлення до наявних попереджень завжди тягне за собою необхідність вирішувати, що з ними робити, що змушує брати на себе додаткову відповідальність, що не дуже охоче роблять американські чиновники.

REFERENCES

- Bachman, J., 2018. *The United States and Genocide (Re)Defining the Relationship*. New York: Routledge.
- Bengtsson, R., 2000. The cognitive dimension of stable peace. In: A.M. Kacowicz, Y. Bar-Siman-Tov, O. Elgström and M. Jerneck eds. *Stable Peace Among Nations*. Boston: Rowman & Littlefield Publishers, pp.98-108.
- Hayes, J.L., 2012. The democratic peace and the new evolution of an old idea. *European Journal of International Relations*, [e-journal] 18 (4), pp.767-791. <https://doi.org/10.1177/1354066111405859>
- Hensel, P.R., Goertz, G. and Diehl, P.F., 2000. The Democratic Peace and Rivalries. *The Journal of Politics*, [e-journal] 62 (4), pp.1173-1188. <https://doi.org/10.1111/0022-3816.00052>
- Hirsch, H., 2014. Preventing Genocide and Protecting Human Rights: A Failure of Policy. *Genocide Studies International*, [e-journal] 8 (1), pp.1-22. <https://doi.org/10.3138/gsi.8.1.01>
- Holsti, O.R., 2009. *Public Opinion and American Foreign Policy*. Ann Arbor: University of Michigan Press

- Kacowicz, A.M., Bar-Siman-Tov, Y., Elgström, O. and Jerneck, M. eds., 2000. *Stable Peace Among Nations*. Boston: Rowman & Littlefield Publishers.
- Kiernan, B., 2002. Cover-up and Denial of Genocide: Australia, the USA, East Timor, and the Aborigines. *Critical Asian Studies*, [e-journal] 34 (2), pp.163-192. <https://doi.org/10.1080/14672710220146197>
- Morgenthau, H.J., 1950. The Mainsprings of American Foreign Policy: The National Interest vs. Moral Abstractions. *American Political Science Review*, 44, pp.833-854.
- Nuechterlein, D.E., 1976. National interests and foreign policy: A conceptual framework for analysis and decision-making. *British Journal of International Studies*, 2 (3), pp.246-266.
- Nye, J.S., 1999. Redefining the National Interest. *Foreign Affairs*, [e-journal] 78 (4), 22-35. <https://doi.org/10.2307/20049361>
- Pomakoy, K., 2011. *Helping Humanity: American Policy and Genocide Rescue*. Lanham: Lexington Books.
- Rosato, S., 2003. The Flawed Logic of Democratic Peace Theory. *American Political Science Review*, 97, 585-602.
- Russett, B., 2017. The Democratic Peace. In: V. Bornschier and P. Lengyel eds., *Conflicts and New Departures in World Society*. New York: Routledge, pp.21-43.
- Trubowitz, P., 1998. *Defining the national interest : conflict and change in American foreign policy*. Chicago ; London : University of Chicago Press.
- Waxman, M.C., 2009. *Intervention to Stop Genocide and Mass Atrocities: International Norms and U.S. Policy*. Council Special Report No. 49. [online] Council on Foreign Relations Press. Available at: <https://www.files.ethz.ch/isn/110737/2009_Mass_Atrocities_CSR49.pdf> [Accessed 22 September 2025].

Надійшла: 23.09.2025; Прийнята: 24.10.2025;
Стаття була вперше опублікована онлайн: 28.11.2025

THEORETICAL LIMITATIONS OF U.S. POWER PROJECTION IN INTERNATIONAL RELATIONS

Maksym Ratnikov

*PhD in Political Sciences, Senior Lecturer,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8066-2527>,
e-mail: mratnikov@vu.edu.ua,
Bohdan Khmelnytskyi Cherkasy National University,
Cherkasy, Ukraine, 18031*

The aim of this article is to study theoretical limitations of U.S. power application in the context of combating genocides. In spite of the declared commitment to protecting human rights, the actual effectiveness of American intervention is constrained by structural and political factors. Based on the balance of power, the international system prevents the unrestricted use of military force, especially in the face of resistance from other global and regional actors.

The economic and political cost of such operations requires consideration of domestic constraints, including the following: public opinion, budget priorities, necessity of coordination with allies. Even in cases of humanitarian intervention, the U.S. must weigh long-term costs and potential consequences.

Moreover, the legitimacy of military operations carried out under the pretext of preventing genocide is argued both by international communities and countries where they are conducted. Political interests, double standards and complexity of multilateral engagement create additional barriers for effective power projection.

Using historical and functional methods of analysis, this article concludes that such limitations are not only a result of the current international state but also an integral part of U.S. global strategy, which influences perspectives of their intervention in humanitarian crises.

Key words: genocide; U.S.; Rwanda; Somalia; stable world; national interest.

